Η κατά σάρκα περιτομή του Κυρίου μας Ιησού Χριστού: Ερμηνεία στην αποστολική περικοπή (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 31 Δεκεμβρίου, 2021

[Κολ. 2, 8-12]

[Υπομνηματισμός των εδαφίων Κολ. 2, 6-15]

«*Ως οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ιησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ (: όπως λοιπόν σας το δίδαξε ο Επαφράς και εσείς το αποδεχθήκατε ότι ο αληθινός Χριστός είναι ο Ιησούς ο Κύριος, έτσι ακριβώς να εξακολουθείτε να ζείτε και να πορεύεστε. Να εξακολουθείτε να μένετε στερεά ριζωμένοι και να οικοδομείστε πάνω στον Χριστό, αποκτώντας μεγαλύτερη βεβαιότητα για την πίστη, όπως ακριβώς τη διδαχθήκατε. Και έτσι να προοδεύετε περισσότερο στην πίστη και να ευχαριστείτε τον Θεό που σας χάρισε τον φωτισμό της)*» [Κολ. 2, 6-7].

Πάλι προλαβαίνει αυτούς με τη δική του μαρτυρία, λέγοντας: «*όπως λοιπόν παραλάβατε*». «*Τίποτα το άγνωστο*», λέγει, «*δεν παρουσιάζουμε· ούτε και εσείς (: που το αποδεχτήκατε)*»· «*ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε (: μέσα στη δική Του διδασκαλία να εξακολουθείτε να ζείτε και να πορεύεστε)*», διότι Αυτός είναι η οδός που οδηγεί στον Πατέρα. Μην πιστεύετε στους αγγέλους· δεν οδηγεί εκεί αυτή η οδός.

«*ἐρριζωμένοι (: Να εξακολουθείτε να μένετε στερεά ριζωμένοι)*»· δηλαδή *στερεωμένοι σταθερά*. «*Να μην πολιτεύεστε άλλοτε έτσι και άλλοτε διαφορετικά, αλλά στηριζόμενοι σταθερά, διότι αυτό που είναι σταθερά στηριγμένο δεν θα μετακινηθεί ποτέ*». Βλέπεις ότι αναφέρει τις λέξεις με την κύρια σημασία τους· «*καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ (: και να οικοδομείστε πάνω στον Χριστό)*», δηλαδή, φθάνοντας με το λογικό σε Αυτόν. «*καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει (: αποκτώντας μεγαλύτερη βεβαιότητα για την πίστη)*»· δηλαδή «*να κατέχετε Αυτόν, σαν να οικοδομείστε επάνω σε θεμέλιο*». Παρουσιάζει αυτούς να έχουν πέσει, διότι το «*ἐποικοδομούμενοι*», αυτό σημαίνει· διότι **η πίστη είναι πραγματικά οικοδομή και χρειάζεται και ισχυρό θεμέλιο και σταθερό κτίσιμο**, εφόσον και αν δεν κτίσει κανείς με ασφάλεια, κλονίζεται, και αν με ασφάλεια και όχι σε σταθερό

θεμέλιο, δεν στέκεται πλέον. «*καθὼς ἐδιδάχθητε (: όπως ακριβώς τη διδαχθήκατε)*». Πάλι το «*καθώς*», που σημαίνει ότι τίποτε το νέο δεν λέγει. «*περισσεύοντες ἐν αὐτῇ (: και έτσι να προοδεύετε περισσότερο στην πίστη)*», λέγει, «*ἐν εὐχαριστίᾳ (: και να ευχαριστείτε τον Θεό που σας χάρισε τον φωτισμό της)*». Αυτό είναι πράγματι δείγμα ευγνωμόνων ανθρώπων. «*Δεν λέγω απλώς να ευχαριστείτε, αλλά πάρα πολύ, περισσότερο από ό,τι μάθατε, και εάν είναι δυνατό, με μεγάλη φιλοτιμία*».

«*Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν (: Προσέχετε μήπως σας εξαπατήσει κανείς)*» [Κολ. 2, 8]. Βλέπεις πώς έδειξε ότι υπάρχει κλέπτης και ξένος και επιτίθεται σιγά- σιγά; Ήδη λοιπόν παρουσίασε αυτόν να έχει επιτεθεί. «*Προσέχετε*». Και σωστά είπε: «*Να μην σας εξαπατήσει*». **Όπως ακριβώς όταν κανείς σκάπτει από κάτω το έδαφος δεν αντιλαμβάνεται τίποτε και εκείνο υποχωρεί, έτσι και εσείς προσέχετε, διότι αυτό είναι το έργο εκείνου, το να μη γίνεται δηλαδή καθόλου αντιληπτός.** Όπως δηλαδή ενώ κάποιος χάνει κάτι καθημερινά, ακούει να του λέγουν πρόσεχε μήπως υπάρχει κάποιος που σε κλέπτει.

Και φανερώνει και την οδό· «*από αυτήν*», λέγει, «*την οδό*»· σαν να λέγαμε, από αυτό εδώ το δωμάτιο· «*διὰ τῆς φιλοσοφίας (: με την ψευδοφιλοσοφία)*», λέγει. Έπειτα, επειδή φαίνεται ότι είναι αξιόλογο το μέσο της φιλοσοφίας, πρόσθεσε, «*καὶ κενῆς ἀπάτης (: και την απάτη που είναι άδεια από ωφέλιμο περιεχόμενο)*»· **διότι υπάρχει και καλή απάτη, με την οποία έχουν εξαπατηθεί πολλοί και την οποία ούτε καν απάτη πρέπει να ονομάζουμε**. Για την απάτη αυτή ο Ιερεμίας λέγει: «*Ἠπάτησάς με, Κύριε, καὶ ἠπατήθην, ἐκράτησας καὶ ἠ δυνάσθης· ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτηριζόμενος (: με εξαπάτησες, Κύριε, διότι κατά την κλήση μου στο προφητικό έργο δεν μου ανάφερες τις δυσκολίες και τους κινδύνους που θα αντιμετώπιζα· ενώ μάλιστα μου υποσχέθηκες βοήθεια, δεν με βοήθησες. Με εξαπάτησες, και εγώ εξαπατήθηκα αποδεχόμενος την κλήση. Επέμεινες στην άποψή Σου και, ως παντοδύναμος που είσαι, υπερίσχυσε η γνώμη Σου, χωρίς εγώ να μπορώ να αντισταθώ. Ιδού, όμως, ότι έγινα αντικείμενο γέλωτος, όλη την ημέρα δέχομαι ειρωνείες και χλευασμούς)*» [Ιερ. 20, 7]. Εγώ όμως δεν πείθομαι, διότι **αυτό δεν πρέπει να το ονομάζουμε ούτε καν απάτη**, αφού και τον πατέρα του εξαπάτησε ο Ιακώβ, όμως αυτό δεν ήταν απάτη, αλλά **οικονομία**.

«*Διὰ τῆς φιλοσοφίας (: με την ψευδοφιλοσοφία)*», λέγει, «*καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν (: και την απάτη που είναι άδεια από ωφέλιμο περιεχόμενο και στηρίζεται όχι σε θεία αποκάλυψη, αλλά στην παράδοση των ανθρώπων, σύμφωνα με τη στοιχειώδη και παιδαριώδη θρησκευτική διδασκαλία του πλανεμένου κόσμου και όχι σύμφωνα με τη διδασκαλία του Χριστού)*» [Κολ. 2, 8]. Ελέγχει πρώτα από όλα τη διάκριση των ημερών, λέγοντας «*στοιχεῖα τοῦ κόσμου*» τον ήλιο και τη σελήνη, όπως και στην

προς τους Γαλάτες επιστολή του έλεγε: «*Νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς; (: Τώρα όμως που γνωρίσατε τον αληθινό Θεό, ή, για να πω καλύτερα, τώρα που σας γνώρισε ο Θεός ως παιδιά Του, πώς επιστρέφετε πάλι στη στοιχειώδη και ατελή θρησκευτική διδασκαλία, που είναι φτωχή, αδύνατη και ανίκανη να σας σώσει; Και θέλετε να υποδουλωθείτε σε αυτήν πάλι τώρα από την αρχή, όπως παλιότερα; Έτσι καταντήσατε να τηρείτε εκείνες τις μέρες της εβδομάδας που τηρούν και οι Εβραίοι, και τις εορτές κάθε μήνα και τις εορταστικές περιόδους και τις εορτές των εορτών)*» [Γαλ. 4, 9]. Και δεν είπε «*διακρίσεις ημερών*», αλλά «*ολοκλήρου του παρόντος κόσμου*» («*στοιχεῖα* ***τοῦ κόσμου***»), **για να δείξει τη μηδαμινή του αξία. Εάν λοιπόν ο παρών κόσμος δεν αξίζει τίποτε, πολύ περισσότερο και τα στοιχεία του.**

Αφού έδειξε πρώτα τα όσα έχουν ευεργετηθεί, τα όσα έχουν απολαύσει, τότε προσθέτει την κατηγορία, για να την παρουσιάσει πιο μεγάλη και να κερδίσει αυτούς που τον ακούν. Το ίδιο κάνουν και οι προφήτες πάντοτε· παρουσιάζουν προηγουμένως τις ευεργεσίες και ύστερα μεγαλώνουν την κατηγορία, όπως ακριβώς ο Ησαΐας λέγει: «*Υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν (: Υιούς γέννησα και τους ανέδειξα ανυψώνοντάς τους· αυτοί όμως με αρνήθηκαν)*» [Ησ. 1, 2]. Και πάλι: «*Λαός μου, τί ἐποίησά σοι ἢ τί ἐλύπησά σε ἢ τί παρηνώχλησά σοι; (: Λαέ μου, τι κακό σου έκανα, ή σε τι σε λύπησα ή σε τι σε ενόχλησα, ώστε να φέρεσαι τόσο εχθρικά απέναντι σε Εμένα;)*» [Μιχ. 6, 3]· και ο Δαβίδ, όπως όταν λέγει: «*Ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με, καὶ ἐρρυσάμην σε· ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος, ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας (: Με επικαλέστηκες όταν βρισκόσουνα σε θλίψη και καταπίεση και σε ελευθέρωσα, και επάνω στο όρος Χωρήβ, κρυμμένος στον γνόφο και τις βροντές μιας σφοδρής θύελλας, σε επάκουσα. Σε δοκίμασα και φάνηκες ποιος είσαι στην έρημο Ραφιδείν, στο "ύδωρ της αντιλογίας", όταν σε άφησα να διψάσεις λίγο και άρχισες αμέσως να γογγύζεις και να αντιλέγεις ενάντια σε Εμένα)*» [Ψαλμ. 80, 8]· και πάλι: «*Ἐγὼ γὰρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου ὁ ἀναγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου· πλάτυνον τὸ στόμα σου, καὶ πληρώσω αὐτό (: διότι Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, ο Οποίος σε ανέβασα στη γη της επαγγελίας από τη χώρα της Αιγύπτου. Άνοιξε πλατύ το στόμα σου και θα το γεμίσω. Οποιαδήποτε σωματική σου ανάγκη και οποιοδήποτε πνευματικό σου πόθο, θα σου τα ικανοποιήσω πλήρως)*» [Ψαλμ. 80, 11]. Και παντού θα βρεις να συμβαίνει έτσι.

«*Και βέβαια οπωσδήποτε δεν έπρεπε να πείθεστε και αν ακόμη σας έλεγαν κάτι, τώρα όμως πρέπει, αφού δεν δεχτήκατε ευεργεσίες, να αποφεύγετε εκείνα*». «*Καὶ οὐ κατὰ Χριστόν (: και όχι σύμφωνα με τη διδασκαλία του Χριστού)*», λέγει [Κολ. 2, 8]. «*Και οπωσδήποτε βέβαια, και αν ακόμη έτσι είχε το πράγμα, ώστε να μπορείτε να είστε εξ ημισείας δούλοι και σε αυτόν και σε εκείνον, ούτε έτσι έπρεπε· τώρα όμως*

δεν σας αφήνει να πολιτεύεστε σύμφωνα με τη διδασκαλία του Χριστού». Εκεί οδηγούν αυτά. Αφού προηγουμένως κλόνισε τις ελληνικές αντιλήψεις, στη συνέχεια ανατρέπει τις ιουδαϊκές· διότι **πραγματικά Έλληνες και Ιουδαίοι διακήρυτταν πάρα πολλά, οι πρώτοι ορμώμενοι από τη φιλοσοφία και οι άλλοι από τον μωσαϊκό νόμο**.

Πρώτα λοιπόν επιτίθεται σε αυτούς, όπου είναι πιο μεγάλη η κατηγορία. Πώς όχι σύμφωνα με τη διδασκαλία του Χριστού; «*ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας (: Μείνετε σταθεροί στη διδασκαλία του Χριστού· διότι μέσα στον Χριστό κατοικεί ολόκληρη η θεότητα σωματικώς, δηλαδή μέσα στο σώμα και την ανθρώπινη φύση που προσέλαβε με τη σάρκωσή Του. Και εσείς ενωμένοι με Αυτόν είστε πλημμυρισμένοι από τις χάριτές Του. Αυτός είναι η κεφαλή και η αιτία κάθε αρχής και εξουσίας αγγέλων και ανθρώπων)*» [Κολ. 2, 9-10]. Πρόσεξε πώς στην κατηγορία αυτών καταρρίπτει εκείνο, θέτοντας πρώτα τη λύση και ύστερα την αντίθεση. Πραγματικά δεν υποπτεύεται κανείς αυτή τη λύση, και περισσότερο τη δέχεται ο ακροατής, επειδή δεν επιδιώκει τούτο εκείνος που τα λέγει αυτά· διότι εκεί φιλονικεί να μην ηττηθεί, εδώ όμως όχι. «*Διότι μέσα σε Αυτόν*», λέγει, «*κατοικεί*». Δηλαδή, **διότι μέσα σε Αυτόν βρίσκεται ο Θεός**.

Αλλά για να μη νομίσεις ότι Αυτός έχει περιοριστεί μέσα σε σώμα, λέγει: *«Κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι (: μη λησμονείτε ποτέ ότι στον Χριστό, μέσα στο Σώμα Του, μέσα στην ανθρώπινή Του φύση, την οποία δια της σαρκώσεως προσέλαβε, κατοικεί ολόκληρη η θεότητα. Άλλωστε και εσείς είστε δι' Αυτού γεμάτοι με πλήθος από ανεκτίμητα χαρίσματα)*». Άλλοι ισχυρίζονται ότι την εκκλησία εννοεί ότι είναι πλήρης από τη θεότητα Αυτού, καθώς λέγει αλλού: «*ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου (: η Εκκλησία είναι το σώμα Του, το συμπλήρωμα του Χριστού ως ανθρώπου˙ συμπλήρωμα του Χριστού, ο Οποίος ως Θεός γεμίζει τα πάντα ικανοποιώντας όλες τις ανάγκες τους, και παρέχει σε κάθε δημιούργημά Του ό,τι του χρειάζεται)*» [Εφ. 1, 23]· το δε «*σωματικῶς*» εδώ σημαίνει όπως στην κεφαλή το σώμα.

Πώς λοιπόν δεν πρόσθεσε «*η οποία είναι η Εκκλησία*;». Μερικοί λέγουν ότι για τον Πατέρα το λέγει, ότι δηλαδή το πλήρωμα της Θεότητος κατοικεί μέσα σε Αυτόν. Πρώτα, γιατί το *κατοικεῖν* δεν λέγεται κυριολεκτικά για τον Θεό, και δεύτερον, γιατί το πλήρωμα δεν είναι αυτό που δέχεται· *«Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ (: του Κυρίου κτήμα είναι η γη και το καθετί που τη γεμίζει, δικά Του είναι η οικουμένη και όλοι οι άνθρωποι που κατοικούν σε αυτήν)*» [Ψαλμ. 23, 1]· και πάλι ο απόστολος Παύλος λέγει: *«Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε παρ᾽ ἑαυτοῖς*

φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ (: διότι δεν θέλω να αγνοείτε, αδελφοί, το μυστήριο αυτό, την αλήθεια δηλαδή που μέχρι τώρα ήταν κρυμμένη και μας φανερώθηκε από τον Θεό. Είναι ωφέλιμο να μάθετε το μυστήριο αυτό, για να μη θεωρείτε οι ίδιοι τους εαυτούς σας φρόνιμους και περιφρονείτε αγέρωχα τους Ισραηλίτες. Και η αλήθεια αυτή είναι ότι έχει γίνει σκλήρυνση σε μέρος του ισραηλιτικού λαού, έως ότου εισέλθει στη βασιλεία του Χριστού ***ο πλήρης αριθμός*** *των εθνικών που έχει ορίσει ο Θεός)»* [Ρωμ. 11, 25]. Το σύνολο λοιπόν λέγεται «*πλήρωμα*».

Έπειτα το «*σωματικῶς*» τι ήθελε να δηλώσει; Όπως στην κεφαλή το σώμα. Γιατί όμως επαναλαμβάνει το ίδιο: «*Και είστε με την ένωσή σας με Αυτόν πλήρεις*»; Τι λοιπόν σημαίνει; Ότι «*δεν έχετε τίποτε λιγότερο από Αυτόν.* ***Όπως κατοίκησε σε Εκείνον, έτσι και σε σας».*** Βιάζεται λοιπόν πάντοτε ο Παύλος να μας οδηγήσει πλησίον του Χριστού, καθώς όταν λέγει: «*καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ (: και μας ανέστησε μαζί με τον Χριστό και μας έβαλε να καθίσουμε μαζί Του στα επουράνια. Και η ανάσταση και ανύψωσή μας αυτή έγινε με την ένωσή μας με τον Ιησού Χριστό)»* [Εφ. 2, 6] και «*εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν (: εάν δείχνουμε υπομονή, τότε και θα βασιλεύουμε μαζί Του)*» [:Β΄ Τιμ. 2, 12] και «*ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; (: Αυτός ο Οποίος δεν λυπήθηκε τον ίδιο τον μονογενή Υιό Του, αλλά για χάρη όλων μας Τον παρέδωσε σε θάνατο, πώς δεν θα μας χαρίσει μαζί με Αυτόν και όλες τις χάριτες που είναι απαραίτητες για τη σωτηρία μας; Αφού μας χάρισε τον Υιό Του, δεν θα μας χαρίσει και όλα τα άλλα που χρειαζόμαστε για να σωθούμε;)»* [: Ρωμ. 8, 32] και μας αποκαλεί «*συγκληρονόμους του Χριστού*» [βλ. Ρωμ. 8, 17: «*Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν (: Αφού λοιπόν είμαστε παιδιά, είναι φυσικό να είμαστε και κληρονόμοι· κληρονόμοι του Θεού ως πατέρα μας, και* ***συγκληρονόμοι του Χριστού ως αδελφού μας****. Και γινόμαστε συγκληρονόμοι του Χριστού, αν βεβαίως πάσχουμε μαζί με Αυτόν, έτσι ώστε και να δοξαστούμε μαζί Του)»*].

Στη συνέχεια ομιλεί περί του αξιώματός Του: «*ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας (: Αυτός είναι η κεφαλή και η αιτία κάθε αρχής και εξουσίας αγγέλων και ανθρώπων)*» [Κολ. 2, 10]. Αυτός που είναι ανώτερος όλων, η αιτία των πάντων, δεν είναι ομοούσιος; Έπειτα με θαυμαστό τρόπο πρόσθεσε τις ευεργεσίες και μάλιστα πολύ πιο θαυμαστά από την προς Ρωμαίους. Διότι εκεί λέγει: «*ἀλλ᾽ ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ Θεοῦ (: αλλά πραγματικός Ιουδαίος είναι ο αφοσιωμένος στον Θεό με το εσωτερικό του, που είναι απόκρυφο και μόνο στον Θεό φανερό. Και αληθινή περιτομή είναι η περιτομή της καρδιάς, που γίνεται με το Άγιο Πνεύμα και όχι με το γράμμα του μωσαϊκού νόμου, το οποίο δεν έχει τη δύναμη να*

μεταβάλει την καρδιά. Και ο έπαινος του γνησίου αυτού Ιουδαίου δεν προέρχεται από ανθρώπους, που υπόκεινται σε πλάνη, αλλά από τον Θεό)» [Ρωμ.2,29], εδώ όμως «*με την ένωσή σας με τον Χριστό*».

«*ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ (: **έχοντας κοινωνία μαζί Του περιτμηθήκατε με πνευματική περιτομή, που δεν γίνεται από χέρι ανθρώπινο, όπως η ιουδαϊκή περιτομή, αλλά ενεργείται από το Άγιο Πνεύμα. Και η περιτομή αυτή συνίσταται στο γδύσιμο και την αποβολή του σώματος που ήταν υποδουλωμένο στις αμαρτίες της σάρκας. Και το γδύσιμο αυτό δεν έγινε με την κατακοπή του σώματος, αλλά είναι η περιτομή που λάβατε από τον Χριστό**)*»*,* λέγει [Κολ. 2, 11]. Πρόσεξε πώς πλησιάζει το θέμα. «*ἀπεκδύσει (: στο γδύσιμο και την αποβολή)*», λέγει· δεν είπε: «*στην αφαίρεση*»· «***τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός** (: του σώματος που ήταν υποδουλωμένο στις αμαρτίες της σάρκας)*»· την παλαιά, εννοεί, ζωή. Συνεχώς περιστρέφεται στα ίδια και με διαφορετικό τρόπο, όπως έλεγε πιο πριν στην επιστολή του, «*ὃς ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους (: Να ευχαριστείτε τον Θεό που μας γλύτωσε από την εξουσία του σκότους και μας μετέφερε στη βασιλεία του αγαπημένου του Υιού)*» [Κολ. 1, 13] και «*νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ (: τώρα όμως σας συμφιλίωσε με τον Θεό προσφέροντας το σώμα Του, που ήταν δική Του ανθρώπινη σάρκα. Με τον θάνατό Του σας συμφιλίωσε με τον Θεό, για να σας παραστήσει ενώπιόν Του αγίους και αμέμπτους και απαλλαγμένους από κάθε κατηγορία)*» [Κολ. 1, 22]. «*Δεν γίνεται πλέον*», λέγει, «*η περιτομή με μαχαίρι, αλλά με τον ίδιο τον Χριστό*»· **διότι δεν προκαλεί, όπως εκεί, την περιτομή χέρι ανθρώπου, αλλά το άγιο Πνεύμα· δεν περιτέμνει ένα μέρος, αλλά όλον του άνθρωπο. Και αυτό είναι σώμα και εκείνο σώμα, αλλά το ένα περιτέμνεται σαρκικά και το άλλο πνευματικά.**

Όχι όμως να κάνετε όπως οι Ιουδαίοι, διότι δεν αποκόψατε σάρκα, αλλά **τα αμαρτήματα**. **Πότε και πού; Στο βάπτισμα.** Και αυτό το οποίο ονομάζει *περιτομή*, πάλι ονομάζει *τάφο.* Πρόσεξε πάλι πώς περνά στα δικαιώματα. «*Τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός (: του σώματος που ήταν υποδουλωμένο στις αμαρτίες της σάρκας)*», δηλαδή εκείνα που έπραξαν με τη σάρκα τους. Μεγαλύτερο της περιτομής, λέγει, διότι δεν απομάκρυναν το περιτμηθέν μέρος του σώματος, αλλά το εξαφάνισαν, το κατέστρεψαν.

«*συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν (: όταν θαφτήκατε μαζί Του στο βάπτισμα. Και δεν θαφτήκατε μόνο, αλλά και αναστηθήκατε μαζί με τον Χριστό μυστηριακώς με το βάπτισμα. Κι όλα αυτά έγιναν επειδή πιστέψατε στην*

ενέργεια και τη δύναμη του Θεού Πατρός, ο Οποίος Τον ανέστησε από τους νεκρούς. Πιστέψατε δηλαδή ότι ο Θεός με την ίδια δύναμη και ενέργεια θα αναστήσει κι εσάς από τους νεκρούς)» [Κολ. 2, 12], λέγει. Καλώς είπε, «*διὰ τῆς πίστεως*», διότι **διά της πίστεως γίνονται τα πάντα**. Πιστέψατε ότι μπορεί ο Θεός να σας αναστήσει, και έτσι έχετε αναστηθεί. Έπειτα και η απόδειξη: «*τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν (: ο Οποίος ανέστησε αυτόν εκ νεκρών)*», λέγει. Ήδη παρουσιάζει την ανάσταση.

«*καὶ ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ (: Πράγματι λοιπόν ο Θεός Πατήρ μαζί με τον Χριστό ζωοποίησε και εσάς που ήσασταν νεκροί εξαιτίας των αμαρτημάτων και της αποξένωσής σας από τον Θεό, η οποία φαινόταν με την έλλειψη σωματικής περιτομής)*» [Κολ. 2, 13]· «*διότι ήσασταν κάτω από τη φύση του θανάτου. Και ενώ βέβαια πεθάνατε, ο θάνατος όμως είναι χρήσιμος*».

Πρόσεξε πώς παρουσιάζει πάλι εκείνα για τα οποία ήσαν άξιοι, με αυτά που πρόσθεσε: «*χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ (: και έτσι συγχώρησε όλα τα παραπτώματα, και τα δικά σας, των εθνικών, και τα δικά μας, των Ιουδαίων. Και έσβησε ολοκληρωτικά το χρεωστικό γραμμάτιο που ήταν εις βάρος μας και είχε γίνει από τις διατάξεις του μωσαϊκού νόμου, τις οποίες ήταν αδύνατο να τηρήσουμε και γι' αυτό είχαμε γίνει ένοχοι και χρεωφειλέτες ενώπιον του Θεού. Και το γραμμάτιο αυτό, που ήταν εναντίον μας, ο Κύριος το έβγαλε απ' τη μέση και το κάρφωσε στον σταυρό, όπου με το αίμα Του το έσβησε. Εκεί στον σταυρό έγδυσε τις πονηρές αρχές και εξουσίες και τις διαπόμπευσε, τις καταντρόπιασε φανερά μπροστά σε όλον τον πνευματικό κόσμο και έσυρε τους δαίμονες νικημένους με θριαμβευτική πομπή. Και το πραγματοποίησε αυτό με τον σταυρό Του, ο οποίος έγινε για τον Χριστό θριαμβευτικό άρμα νικητή)*» [Κολ. 2, 13-15].

«*Αφού μας συγχώρησε*», λέγει, «*όλα τα παραπτώματα*», τα οποία προκαλούσαν τον θάνατο. Και τι σημαίνει αυτό; Άρα τα άφησε να παραμείνουν; Όχι, αλλά και τα έσβησε ολότελα, δεν τα κάλυψε μόνο για να μη φαίνονται**.** «*τοῖς δόγμασιν (: με τα δόγματα)*», λέγει. Με ποια *δόγματα;* **Με την πίστη· αρκεί μόνο να πιστέψουμε**. Δεν παρέθεσε έργα στα έργα, αλλά στην πίστη έργα. Και τι γίνεται ύστερα από αυτά; Είναι πιο ισχυρό το «*ἐξαλείψας (: έσβησε εντελώς)*», από το «*συγχώρησε*». Πάλι λέγει: «*αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου (: και το γραμμάτιο αυτό, που ήταν εναντίον μας, ο Κύριος το έβγαλε απ' τη μέση* και αυτό έχει σηκώσει από ανάμεσά μας». Και ούτε έτσι το φύλαξε, αλλά και έσχισε αυτό, «*και το κάρφωσε στον σταυρό, όπου με το αίμα Του το έσβησε*».

«*Ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ (: εκεί στον σταυρό έγδυσε τις πονηρές αρχές και εξουσίες και τις διαπόμπευσε, τις καταντρόπιασε φανερά μπροστά σε όλον τον πνευματικό κόσμο και έσυρε τους δαίμονες νικημένους με θριαμβευτική πομπή. Και το πραγματοποίησε αυτό με τον σταυρό Του, ο οποίος έγινε για τον Χριστό θριαμβευτικό άρμα νικητή)*» [Κολ. 2, 15]. Πουθενά δεν μίλησε τόσο μεγαλόφωνα. **Βλέπεις πόσο φρόντισε για να καταστραφεί το χρεωστικό μας γραμμάτιο;** Για παράδειγμα, όλοι είμαστε υπό την εξουσία της αμαρτίας και της κολάσεως· Αυτός, αφού τιμωρήθηκε, **διάλυσε και την τιμωρία και την κόλαση**· και τιμωρήθηκε επάνω στον σταυρό. **Εκεί λοιπόν αυτό το κάρφωσε και στη συνέχεια, επειδή είχε εξουσία, το έσχισε.**

Ποιο χρεωστικό γραμμάτιο; Ή αυτό εννοεί, το οποίο έλεγαν προς τον Μωυσή, ότι «*πάντα, ὅσα εἶπεν ὁ Θεός, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα (: όλα όσα είπε ο Θεός θα τα κάνουμε και θα υπακούουμε*)» [Έξ. 19, 8], ή εάν δεν είναι αυτό, ότι οφείλουμε να υπακούουμε στον Θεό. Και εάν δεν είναι αυτό, το ότι κατείχε ο διάβολος αυτό το χρεωστικό γραμμάτιο, το οποίο έκαμε με τον Αδάμ ο Θεός, λέγοντας: «*ἀπὸ δὲ τοῦ ξύ λου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ᾽ αὐτοῦ· ᾗ δ᾽ ἂν ἡμέρᾳ φά γητε ἀπ᾽ αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε (: από το δέντρο όμως, του οποίου οι καρποί θα σου γνωρίσουν πειραματικά το ηθικό κακό, τόσο εσύ, όσο και η γυναίκα σου -που θα δημιουργηθεί εντός ολίγου-, δεν θα φάτε· την ημέρα που θα παραβείτε την εντολή και θα φάτε από τον απαγορευμένο καρπό, θα αποθάνετε εξάπαντος με θάνατο πνευματικό· θα χωριστείτε δηλαδή από Εμένα τον Θεό. Ως αποτέλεσμα του θανάτου αυτού, θα έλθει κατόπιν και ο σωματικός θάνατος, ο χωρισμός του σώματος από την ψυχή)*» [Γέν. 2, 17].

Είχε υπό την εξουσία του λοιπόν ο διάβολος το γραμμάτιο αυτό. Και δεν μας το έδωσε αυτό ο Χριστός, αλλά ο Ίδιος το έσχισε, το οποίο είναι έργο Εκείνου που**με χαρά μας το συγχώρησε**· «*ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας (: εκεί στον σταυρό έγδυσε τις πονηρές αρχές και εξουσίες)*». Τις δυνάμεις του διαβόλου εννοεί. **Επειδή λοιπόν η φύση του ανθρώπου είχε ενδυθεί αυτές, ή επειδή είχαν ως αφορμή αυτές, αφού έγινε άνθρωπος απομάκρυνε την αφορμή.** Τι σημαίνει: «*ἐδειγμάτισεν*»; Πολύ καλά το είπε. Ποτέ ο διάβολος δεν συμπεριφέρθηκε τόσο άσεμνα· **διότι, ελπίζοντας να κατακρατήσει Αυτόν, έχασε και όσους είχε· και ενώ το σώμα Του ήταν καρφωμένο στον σταυρό, οι νεκροί ανασταίνονταν.**

Εκεί επάνω στον σταυρό έλαβε το χτύπημα ο θάνατος, από σώμα νεκρό δέχτηκε το θανάσιμο χτύπημα. Και όπως ο αθλητής που, ενώ νομίζει ότι έχει καταλάβει τον αντίπαλο, δέχεται θανάσιμο χτύπημα, έτσι λοιπόν και αυτός. Αποδεικνύει ότι το να πεθάνει με παρρησία, είναι ασχημοσύνη του διαβόλου· **διότι τα πάντα θα έκανε εκείνος, εάν βέβαια μπορούσε, ώστε να πείσει τους ανθρώπους ότι δεν**

πέθανε. Επειδή λοιπόν **όλος ο καιρός ύστερα από αυτά ήταν απόδειξη της αναστάσεως**, του θανάτου όμως, εάν δεν γινόταν εκείνος, δεν θα υπήρχε άλλος καιρός για απόδειξη, **γι΄αυτό πέθανε δημόσια και όλοι έβλεπαν**, **δεν αναστήθηκε όμως φανερά επειδή γνώριζε ότι θα μαρτυρήσει την αλήθεια ο χρόνος ύστερα από αυτά·** διότι το να σφαγιασθεί ο όφις επάνω στο ξύλο, ενώ ο κόσμος ήταν θεατής, αυτό είναι το θαυμαστό. **Και τι δεν έκανε λοιπόν ο διάβολος, ώστε να πεθάνει απαρατήρητα ο Χριστός;** Άκου τον Πιλάτο, ο οποίος λέγει: «*Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν (: Πάρτε τον εσείς και σταυρώστε τον· διότι εγώ δεν του βρίσκω καμία ενοχή, καμία αιτία καταδίκης, και δεν μπορώ να τον σταυρώσω)*» [Ιω. 19, 6] και πρόβαλε πολλές αντιρρήσεις. Και πάλι οι Ιουδαίοι έλεγαν προς Αυτόν: «*Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ (: Εάν είσαι υιός του Θεού, κατέβα από τον σταυρό)*» [Ματθ. 27, 40].

Στη συνέχεια λοιπόν επειδή έλαβε θανατηφόρο χτύπημα, και δεν κατέβηκε, γι΄αυτό και θάφτηκε, αφού ήταν δυνατό να αναστηθεί αμέσως, αλλά για να πιστευτεί το πράγμα. **Αν και στις ιδιωτικές εκτελέσεις είναι δυνατό να κατηγορηθούν για λιποθυμία, εδώ όμως ούτε και αυτό συμβαίνει.** Διότι πράγματι **και οι στρατιώτες δεν έσπασαν τα σκέλη Του, όπως των άλλων, για να γίνει φανερό ότι είχε πεθάνει, και στα φανερά έθαψαν το σώμα Του. Γι΄αυτό και οι Ιουδαίοι σφραγίζουν την πέτρα και τοποθέτησαν φρουρά τους στρατιώτες**. Εκείνο **λοιπόν που προπαντός φρόντιζαν ήταν αυτό, δηλαδή το να μη κρυφτεί το γεγονός**. Και οι μάρτυρες ήσαν από τους εχθρούς, από τους Ιουδαίους. Άκουσε αυτούς που λέγουν στον Πιλάτο: «*κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας (: κύριε, θυμηθήκαμε ότι εκείνος ο λαοπλάνος είχε πει όταν ακόμη ζούσε: "Τρεις ημέρες μετά τον θάνατό μου θα αναστηθώ". Γι' αυτό δώσε διαταγή να ασφαλιστεί ο τάφος μέχρι την τρίτη ημέρα)*» [Ματθ. 27, 63-64]. Και έγινε αυτό καθώς οι στρατιώτες σφράγιζαν τον τάφο.

Και άκουσε αυτούς να λέγουν αργότερα το ίδιο στους αποστόλους: «*Βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου (: με κακές προθέσεις ζητάτε κακόβουλα να ρίξετε πάνω μας την ευθύνη και την ενοχή για τον φόνο του ανθρώπου αυτού)*» [Πράξ. 5, 28]. Δεν άφησε να αισχύνεται ο σταυρός Του. Επειδή λοιπόν οι άγγελοι δεν έχουν πάθει τίποτε τέτοιο, γι΄αυτό τα πάντα κάνει για τον σκοπό αυτόν, αποδεικνύοντας ότι ο θάνατος πέτυχε μεγάλο έργο. Έχει γίνει σαν μονομαχία. Χτύπησε τον Χριστό ο θάνατος, αλλά ο Χριστός, αφού χτυπήθηκε, ύστερα φόνευσε αυτόν. **Με νεκρό σώμα καταργούνταν εκείνος που νόμιζε ότι είναι αθάνατος και αυτό το έβλεπε η οικουμένη.** Και το πιο θαυμαστό, δεν επέτρεψε αυτό σε άλλον. Αλλά έγινε άλλο γραμμάτιο, όχι τέτοιο, όπως το προηγούμενο.

Προσέχετε λοιπόν μήπως μας κυριεύσει αυτός, λύοντας το: «*αποκηρύσσω τον*

Σατανά και τάσσομαι μαζί σου, Χριστέ». **Καλύτερα όμως δεν μπορεί να ονομαστεί αυτό γραμμάτιο, αλλά συμφωνία. Διότι γραμμάτιο υπάρχει, όταν κάποιος έχει χρέη**. Αυτό όμως είναι συμφωνία, δεν έχει τιμωρία, ούτε λέγει, εάν γίνει αυτό εδώ ή εάν δεν γίνει αυτό. Αυτό που είπε ο Μωυσής ραντίζοντας το αίμα της διαθήκης με αυτό και ο Θεός υποσχέθηκε την αιώνια ζωή. Όλα αυτά είναι συμφωνία. Εκεί δούλος με κύριο, εδώ φίλος με φίλο. Εκεί: «*Την ημέρα κατά την οποία θα φας*», λέγει, «*θα πεθάνεις*»· αμέσως υπάρχει η απειλή, εδώ όμως τίποτε το παρόμοιο. Έρχεται ο Θεός, και εδώ γυμνότητα, και εκεί γυμνότητα. Αλλά **εκεί πρώτα αμάρτησε και ύστερα γυμνώθηκε ο άνθρωπος, επειδή αμάρτησε. Εδώ όμως γυμνώνεται ο Θεός, για να απαλλάξει τον άνθρωπο από τις αμαρτίες.** Απέρριψε τότε ο άνθρωπος τη δόξα που είχε. Απορρίπτει τώρα τον παλαιό άνθρωπο, και προτού να προχωρήσει, τόσο εύκολα τον απορρίπτει, όπως τα ενδύματα. Αλείφεται, όπως οι αθλητές που πρόκειται να αγωνιστούν στο στάδιο. Αμέσως μόλις γεννάται, και όχι όπως εκείνος ο πρώτος σιγά σιγά, αλλά αμέσως· όχι όπως οι ιερείς παλαιά άλειφαν μόνο το κεφάλι, αλλά πολύ περισσότερο· διότι εκείνος μεν άλειφε το κεφάλι, το δεξιό αυτί, το χέρι, για να διεγείρει αυτόν προς υπακοή και αγαθά έργα, αυτός όμως όλο το σώμα.

Δεν έρχεται βέβαια με σκοπό μόνο να διδαχτεί, αλλά και να αγωνιστεί και να ασκηθεί. Υψώνεται σε άλλη κτίση. Διότι όταν ομολογεί στην αιώνια ζωή, ομολόγησε άλλη κτίση. Έλαβε χώμα από τη γη και δημιούργησε τον άνθρωπο. **Στο εξής όμως δεν λαμβάνει πλέον χώμα, αλλά Πνεύμα άγιο· με αυτό διαπλάσσεται, με αυτό διαμορφώνεται, όπως και Αυτός μέσα στη μήτρα της Παρθένου**. Δεν είπε: «*στον παράδεισο*», αλλά «*στον ουρανό*». Μη νομίσεις λοιπόν, επειδή βρίσκεται στη γη, ότι είναι στη γη· μετακινήθηκε εκεί προς τον ουρανό· εκεί αυτά γίνονται μεταξύ των αγγέλων. Στον ουρανό παίρνει την ψυχή σου ο Θεός, στον ουρανό τη διαμορφώνει, στέκεσαι πλησίον του θρόνου του Βασιλέως. Δημιουργείται μέσα στο νερό και λαμβάνει αντί της ψυχής το άγιο Πνεύμα.

Μετά την αναδημιουργία αυτήν δεν οδηγεί προς αυτόν θηρία, αλλά δαίμονες και τον αρχηγό τους και λέγει: «*Ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ (: Ιδού, εγώ σας δίνω τώρα εξουσία εναντίον του σατανά πολύ μεγαλύτερη απ' όση σας έδωσα όταν σας έστειλα να κηρύξετε. Σας δίνω εξουσία να νικάτε και να ποδοπατάτε όλα τα όργανα του σατανά, που σαν φίδια και σκορπιοί επιβουλεύονται και χύνουν το δηλητήριό τους ύπουλα στις ψυχές των ανθρώπων, για να τις νεκρώσουν. Σας δίνω εξουσία να κατανικάτε όλη τη δύναμη που διαθέτει ο εχθρός του ανθρώπου, ο σατανάς. Κι έτσι κανένα μέσο να μην τελεσφορεί απ' όσα θα χρησιμοποιεί για να παρεμποδίσει το έργο σας. Και απ' όσα μηχανεύεται εναντίον σας, τίποτε δεν θα σας ζημιώσει ούτε θα σας βλάψει)*» [Λουκά 10, 19].

Δεν λέγει: «*Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ᾽ εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν (: Ας*

κάνουμε μέγα και θαυμαστό δημιούργημα, το τιμιότερο όλων των ζωντανών κτισμάτων, για το οποίο δημιουργήθηκε ο ουρανός, η γη, η θάλασσα και όλα όσα υπάρχουν σε αυτά· ας κάνουμε άνθρωπο, άντρα και γυναίκα, και ας τον τιμήσουμε με έξοχα χαρίσματα και θείες ικανότητες· δηλαδή με ψυχή λογική και αθάνατη, με ελεύθερη βούληση, με ικανότητα γνωστική και δημιουργική και εξουσία επί όλου του ορατού κόσμου και ας τον κάνουμε έτσι, ώστε να μπορεί, εάν θέλει, να γίνει όμοιος με εμάς κατά την αρετή, την οσιότητα και αγιότητα, όσο αυτό είναι δυνατό στο κτίσμα να ομοιάσει στον κτίστη του)» [Γέν. 1, 26] αλλά τι; Δίνει το δικαίωμα στους ανθρώπους να γίνουν τέκνα του Θεού: «*ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν (: Όσοι όμως τον δέχθηκαν και τον εγκολπώθηκαν ως σωτήρα τους, και πίστεψαν ότι αυτός είναι ο Υιός του Θεού που έγινε άνθρωπος για να σώσει τους ανθρώπους, τους έδωσε το δικαίωμα και τη χάρη να γίνουν τέκνα του Θεού. Αυτοί δεν γεννήθηκαν από γυναικεία αίματα, ούτε από σαρκική επιθυμία, ούτε από την επιθυμία κάποιου άνδρα, αλλά γεννήθηκαν από τον ίδιο τον Θεό)*», λέγει [Ιω. 1, 13-14].

Έπειτα για να μην ακούσεις το φίδι, αμέσως διδάσκει να λέγεις: «*σε αποκηρύσσω*», αντί του «*δεν θα σε ακούσω*», πράγμα που μπορείς να πεις. Έπειτα για να μην σε κυριεύσει με άλλα μέσα, λέγει: «*και την ακολουθία σου και τη λατρεία σου και τους αγγέλους σου*». Δεν τοποθέτησε τον άνθρωπο να φυλάσσει τον παράδεισο, αλλά **να πολιτεύεται στον ουρανό**· διότι αμέσως μόλις ανεβεί στον ουρανό, λέγει αυτά τα λόγια: «*Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς (: Πατέρα μας που είσαι παντού, αλλά κυρίως δείχνεις την παρουσία Σου στους ουρανούς, ας αναγνωριστεί η αγιότητά Σου, ώστε να δοξαστεί και να λατρευτεί άξια το όνομά Σου. Ας έλθει η βασιλεία Σου με την ελεύθερη και πρόθυμη υποταγή όλων των ανθρώπων σε Σένα, ώστε με την υπακοή τους στα προστάγματά Σου να γίνουν αυτοί πραγματικοί υπήκοοί Σου και ολοκληρωτικά αφοσιωμένοι σε Σένα. Ας γίνει το θέλημά Σου και στη γη από τους ανθρώπους, όπως γίνεται αυτό και στον ουρανό από τους αγγέλους και τους αγίους)*» [Ματθ. 6, 9-10].

Αν δεν κατεβείς εσύ προς Αυτόν, δεν θα μπορέσει να ανέβει εκεί όπου είσαι εσύ, διότι βρίσκεσαι στον ουρανό και ο ουρανός είναι άβατος στον διάβολο. Δεν υπάρχει γυναίκα, για να έλθει και να την εξαπατήσει, επειδή είναι πιο ασθενής· «*οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ (: δεν υπάρχει διάκριση άνδρα και γυναίκας)*», λέγει [Γαλ. 3, 28]. **Δεν υπάρχει δέντρο της γνώσεως του καλού και του κακού, αλλά μόνο το δέντρο της ζωής. Δεν δημιουργείται πια από την πλευρά σου γυναίκα, αλλά όλοι είμαστε ένα από την πλευρά του Χριστού.**

Εάν λοιπόν όσοι αλείφονται από ανθρώπους, δεν παθαίνουν τίποτε από τα φίδια,

ούτε και εσύ θα πάθεις κάτι, έως ότου θα είσαι χρισμένος, για να μπορέσεις να νικάς το φίδι και να το εξοντώνεις εντελώς, να πατείς επάνω στα φίδια και στους σκορπιούς. Αλλά όπως είναι μεγάλα τα δώρα, έτσι είναι μεγάλη και η τιμωρία. Δεν είναι δυνατό, αν εκπέσεις από τον παράδεισο, να κατοικήσεις απέναντι του παραδείσου, ούτε να επανέλθεις εκεί, από όπου έχουμε εκπέσει. Αλλά τι θα ακολουθήσει ύστερα από αυτά; Κόλαση και αιώνια βασανιστήρια. **Είθε όμως να μη συμβεί να τιμωρηθεί κανείς μας με αυτήν την τιμωρία, αλλά, ζώντας ενάρετα, ας φροντίσουμε να πράττουμε εκείνα που αρέσουν σε Αυτόν. Ας γίνουμε αρεστοί στον Θεό, για να μπορέσουμε να πετύχουμε τα αιώνια αγαθά**. Αυτά τα αγαθά είθε όλοι μας να τα αξιωθούμε, με τη χάρη και τη φιλανθρωπία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, μαζί με τον Οποίο στον Πατέρα και συγχρόνως στο άγιο Πνεύμα ανήκει η δόξα, η δύναμις και η τιμή, τώρα και πάντοτε και στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

ΠΗΓΕΣ:

- https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/08/in-epistulam-ad-colossenses.pdf
- Ιωάννου του Χρυσοστόμου Άπαντα τα έργα, *Υπόμνημα στην προς Κολοσσαείς επιστολήν*, ομιλία ΣΤ΄, πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς»(ΕΠΕ), εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 1983, τόμος 22, σελίδες 190-207.
- Π. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία* (απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Η Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- *Η Παλαιά Διαθήκη μετά Συντόμου Ερμηνείας*, Παναγιώτης Τρεμπέλας, Αδελφότης Θεολόγων «Ο Σωτήρ», Αθήνα, 1985.
- https://www.agia-aikaterini-larissis.com/agia-grafi-palaia-diathiki/
- https://www.agia-aikaterini-larissis.com/agia-grafi-kaini-diathiki/
- Π.Τρεμπέλα, *Το Ψαλτήριον με σύντομη ερμηνεία*(απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τρίτη, Αθήνα 2016.
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-

scott/index.html

- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm

(Επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος)